63ste Jaargang No. 5036 — DAGBLAD — Donderdag 13 Februari 1947

# AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie ... steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestraat ... 38

# Koolkabinet in Londen

## Nederland Paraat

## Hue genomen

### KOOLCABINET.

Attlee vormde een speciaal kolen-cabinet, bestaande uit negen man en gelastte den Minister van Arbeid, George Isaacs, de burgerij in te schakelen in het werk, dat verricht moet worden om het land van kolen te voorzien. De wegen zijn versperd door de sneeuw. Er is „black out", als was er weer oorlog. Men heeft weer de arbeidsdienst van de oorlog moeten instellen. De Minister van Arbeid trad onmiddellijk in relatie met de vakverenigingen (Londen, (AP) 13.2).

### EEN VOORSTEL VAN GUSEV.

De Russische afgevaardigde op de conferentie te Londen diende een voorstel in, waarbij de landen die door Duitsland bezet zijn geweest een comité zullen vormen, dat uit de verschillende Ministers van Buitenlandse Zaken zal bestaan. Dit comité zou overal in Europa polshoogte gaan nemen. Men nam geen beslissing over dit voorstel van Gusev (Londen, (AP) 13.2).

GUSEV.

### AMNESTIE.

President Loleslaw Bierut kondigde een grote amnestie aan voor een honderdduizend personen, die nu in de Poolse gevangenissen verblijven. Men krijgt het burgerrecht terug, doch de Poolse regering in Londen van Luitenant-Generaal Wladislaw Anders is hier van uitgezonderd. Men gaf een uitgebreide amnestie opdat men mede zal helpen aan de heropbouw van Polen. Men geeft amnestie aan hen, die in de ondergrondse hebben gewerkt en aan hen, die nog in Italië, Engeland, Frankrijk, Duitsland en België verblijf houden en niet konden terugkeren.

De President gaf te verstaan, dat de klacht tegen den Poolsen gezant daar in New York niet juist was, daar men niet genoegzaam gegevens had, om over de situatie te oordelen. Men kwam werkelijk de verplichtingen van Jalta en Potsdam na, meende de President. „Ik kan me niet voorstellen wat President Truman toch wel bedoelde, toen hij over Polen sprak; hij moet verkeerd zijn ingelicht over de situatie in ons land" (Warszawa, (AP) 13.2).

### NAAR MOSKOU.

Men heeft aan Marshall gevraagd om voor de journalisten van 52 kranten de toegang te vragen in Rusland, opdat zij in staat zullen zijn op 10 Maart as. de vredesconferentie te verslaan. In verband met het huizentekort zou de Sovjet alleen maar visa willen verstrekken aan twintig journalisten (Washington, (AP) 12.2).

### VEILIGHEIDSRAAD.

Gistermiddag, om vijf minuten voor drie kwam de Veiligheidsraad in vergadering bijeen. De Braziliaan, die Velloso, den onlangs gestorven diplomaat, opvolgt, hield zijn eerste redevoering. Hij sprak Engels. Hij gaf als zijn opinie te kennen, dat men het arbeidsterrein van de ontwapeningscommissie en van de atomaire commissie gescheiden moest houden. Men moet bovendien het reeds verrichte werk niet meer ongedaan gaan maken. De Raad mag zich niet aan zijn taak onttrekken door niet de verslagen van de atomaire commissie in bespreking te nemen. We moeten oppassen voor verwarring door de arbeid van de beide commissies door een te laten lopen. Hij greep nog terug op het Britse voorstel, om een verslag te krijgen van een militair comité (Lake Success, (AP) 13.2).

### CRISIS IN ENGELAND.

Er werden gevangenisstraffen vastgesteld voor hen, die zich niet zou houden aan de beperkingsvoorschriften in zake het verbruik van electriciteit. Attlee noemde de situatie gevaarlijk en critiek. Er kan een economische chaos ontstaan in dit door de oorlog verzwakt land (Londen, (AP) 13.2).

### TWIST ONDER DE BROEDEREN.

In Palestina is nu een twist ontstaan tussen de extremistische Israëlieten en de meer gematigde Israëlieten (Jeruzalem, (AP) 13.2).

### SUCCES VOOR DE FRANSEN.

De Franse troepen in Indo-China veroverden gisteren de hoofdstad van dat gebied de stad Hue (Aneta, 13.2).

GENERAAL BOR

**Zijn mannen vullen de Russische gevangenissen.**

### WIJLEN CHARLIE CHAN.

Uit Hollywood wordt het overlijden gemeld van de filmster Sidme Toler, bekend onder de naam van Charlie Chan, de Chinese detective (Hollywood, (AP) 12.2).

### WAARSCHUWING VAN DON JUAN.

Don Juan, de troonpretendent van Spanje, richtte heden een waarschuwing tot de Monarchisten dat deze geen politieke posten moeten aanvaarden of op enige wijze meedoen aan de politiek van het Franco-regiem, op straffe van onmiddellijke verbanning uit de Partij. Deze verklaring houdt verband met de geruchten dat vele vooraanstaande monarchisten zouden zijn aangezocht om portefeuilles te bekleden in het te reorganiseren cabinet van Franco (Lissabon, (AP) 12.2).

### EEN BOMVRIJ PANAMA-KANAAL.

Drie professoren van de Universiteit van Cambridge zijn thans bezig met de studie van een plan, welke voorziet in het maken van een nieuw Panama-kanaal dat beveiligd zal zijn tegen atomaire bommen. Deze geleerden zijn: Dr. Arthur Casagrande, expert in de geologie, Dr. Harald Westergaard, hoogleraar in de civiele bouwkunde en Dr. L. Don Leet, lector in de geologie.

Men hoopt nog voor het einde van het jaar het plan aan het Congres voor te leggen (Cambridge, (AP) 12.2).

### UITBREIDING ELECTRICITEITS-DISTRIBUTIE.

De Minister van Brandstofvoorziening, Emanuel Shinwell, heeft bekend gemaakt dat de restricties op het gebruik van electriciteit met ingang van Donderdag over heel Engeland zullen worden uitgebreid (Londen, (AP) 12.2).

### ARGENTINIË KOOPT BRITSE SPOORWEGEN.

De Argentijnse regering maakte bekend dat zij het Argentijns spoorwegnet met alle materiaal welke in Britse handen is, heeft gekocht voor 150 millioen pond sterling (Buenos Aires, (AP) 12.2)

### MGR. TROCCHI OVERLEDEN.

Uit Vaticaanstad wordt het overlijden gemeld van Tito Trocchi, titulair aartsbisschop van Lacedonia en Vice-camerlengo van de Heilige Roomse Kerk. Vóór zijn benoeming tot vice-camerlengo diende Trocchi in Vaticaanse diplomatieke dienst als Apostolisch Delegaat in Cuba en Nuntius in Bolivia. Hij werd 83 jaar oud (Vaticaanstad, (AP) 12.2).

### MASSA-POGINGEN TOT ZELFMOORD.

De Geallieerde autoriteiten maakten bekend dat vele van de 1073 opgeslotenen in de Sugamo-gevangenis, waar ex-premier Tojo en andere oorlogsmisdadigers opgesloten zijn poging tot zelfmoord hebben gepleegd. Echter werden geen namen genoemd en ook niet de wijze waarop dit zou zijn geschied (Tokio, (AP) 12.2).

### WETTELIJKE VERWIKKELINGEN.

De autoriteiten te Jeruzalem verklaarden dat de executie van Dov Bela Gruner, ter dood veroordeelde terrorist, vertraagd wordt door „wettelijke verwikkelingen", waarvan de oplossing maanden, ja misschien een jaar zal vergen (Jeruzalem, (AP) 12.2)

### NEDERLAND WIL PARAAT ZIJN.

In het voorjaar van 1947 zal er een aanvang gemaakt worden met de aflossing van onderdelen van de K.N.S.L. en in het daarop volgend najaar zullen reeds onderdelen van de Koninklijke Landmacht hun tweejarig verblijf in de Tropen hebben voltbracht en zullen dus ook afgelost moeten worden.

Dit wordt verklaard in het memorie van antwoord op het voorlopig verslag der commissie van rapporteurs der eerste Kamer, nopens het hoofdstuk Departement van Oorlog van de rijksbegroting 1947.

In zijn algemeen overzicht van de toestand van het Nederlands Leger, zeide de minister van Oorlog, de heer Alexander Fievez, dat de uiteindelijke omvang van 's lands defensie enerzijds bepaald zal worden door zijn financieel en economisch draagkracht en anderzijds van zijn nationale en internationale plicht als staat te kwijten.

De Minister geeft toe dat bij het organiseren van het leger zeer zeker rekening zal moeten worden gehouden met de waarschijnlijke ontwikkeling van de toekomstige wijze van oorlogvoeren en kan inderdaad worden verwacht dat de toepassing van atoomenergie van invloed zal zijn.

De Minister is echter niet eens me de leden van de eerste kamer die nemen dat op de uitkomst van de atoomonderzoek gewacht kan worden, alvorens plannen voor organisatie van het leger te maken. Hij is wel eens met de leden die het noodzakelijk achten zo spoedig mogelijk een groot deel van de Nederlandse wapenen en munitie in Nederland zelf te vervaardigen. De luchtverdediging heeft momenteel de volle aandacht van de regering en men is reeds bezig met het treffen van voorbereidingen tot heroprichting van het korps Luchtwachtdienst, die gedurende de Mei dagen zeer goed heeft gewerkt.

Bij het karakter van een totale oorlog zal het noodzakelijk zijn het personeel van grote bedrijven bij het luchtafweer in te schakelen.

Minister Fievez verklaart, dat het in de bedoeling ligt maatregelen te nemen tegen de militairen autoriteiten die tijdens de Meidagen blijken in gebreke te zijn geweest.

Wat betreft de deelname aan de bezetting van Duitsland zullen de Nederlandse Troepen onder het bevel moeten treden van het Geallieerd Opperbevel.

De Minister zal het ten zeerste betreuren, indien de Nederlandse Troepen op een lager niveau zouden worden ingedeeld bij een eenheid van vreemde nationaliteit. Dit kan slechts vermeden worden indien men met een zodanig grote eenheid deel neemt aan de bezetting zodat deze beschouwd kan worden als een zelfstandig geheel. (Aneta, 12.2).

## het nieuws van vandaag

Er komt niet veel nieuws uit Engeland, dat kost stroom en stroom kost kolen, doch we zien hoe Attlee een apart kolencabinet heeft moeten instellen. De man moest hele zware woorden gebruiken. Hij spreekt van een gevaarlijk situatie. Hij spreekt van de mogelijkheid van een chaotische toestand. En intussen blijft het koud, wat een ellende zal dat daar moeten geven. Er is weer oorlogstoestand, de kranten zijn klein, (dat is minder), er is black-out dat is erger, en bovendien het publiek moet weer meedoen met een arbeidsdienst om de kolen over het land te helpen verspreiden.

Er was gisteren in de Kamer ongewone belangstelling voor de oorlogsbegroting, vroeger liep men met borden over ontwapening, schreeuwde men tegen de uitbreiding van de vloot, nu is men bekeerd. We weten niet of men in de quaestie van bescherming van het rijk, ook nog over de West kwam te spreken. De Aneta-dienst gaf een tamelijk lang telegram doch men wist er niets over te melden. Het is misschien nog wat praematuur, doch natuurlijk zal de quaestie op een rijksconferentie moeten worden opgelost. Wie bijv. zal dan in de toekomst zorgen voor de verdediging van ons „dushi Corsouw"? Wie zal dat gaan doen? Zal men de jeugd op Curaçao ook gaan interesseren voor de vloot? We hebben er eens om gevraagd op de persconferentie bij Admiraal Furster, daar we menen dat er meer poëzie in zou steken voor jongens van onze eilanden, die de zee kennen.

In Frankrijk is men blij: de hoofdstad van Indo China Hue is ingenomen. Hoe vreemd toch, dat heel de wereld kalm blijft bij het feit, dat Frankrijk met wapengeweld de orde gaat herstellen in zijn overzeese gebiedsdelen. Hoe vreemd dat zelfs de communisten rustig in de regering zitten, die met wapenen in de hand de toestand daar oplost. Wat eigenaardig toch, dat men daar geen aanmerking opmaakt terwijl onze jongens toen zij gewond terugkwamen in Amsterdam en als hulpbehoevende stakkers van de boot gedragen werden, uitgescholden werden voor moordenaars.

In Polen is men toch wel zeer gevoelig geweest voor de opmerkingen van Truman, ook al zegt de president van Polen dat hij niet begrijpt hoe iemand a's Truman toch kan beweren, dat zij niet zouden gehandeld hebben in overeenstemming met de overeenkomsten van Yalta en Potsdam, doch onder de hand gaat hij over om de stemming toch maar te verbeteren, door de gevangenissen open te zetten en maar liefst een honderd duizend mensen kwamen naar buiten. Dat moet de begroting van een land alleen reeds het evenwicht doen verliezen, 100.000 logees, dat kost wat.

Don Juan de Spaanse kroonpretendent nam een standpunt in. Hij moet wel.

In Lake Success gaat Brazilië schijnbaar weer de rol spelen van bemiddelaar, de eerste speech van de nieuwe Braziliaanse vertegenwoordiger was rustig en zakelijk de man sprak Engels, in eiger taal wil hij de Amerikanen gaan helpen.

Het bezoek van de Parlementaire commissie is afgelopen.

### TERUGKOMST MGR. VERRIET.

**Mgr. Verriet komt per K.L.M.**

**Gisteren ontving men op Curaçao telegraphisch bericht, dat onze Apostolisch Vicaris Mgr. P. I. Verriet op 20 Februari a.s. uit Amsterdam per K.L.M. vliegtuig naar Curaçao hoopt te vertrekken. We kunnen dus Mgr. Verriet op 22 Februari a.s. Zaterdag van de volgende week op Curaçao terug verwachten. Naar men zich herinnert vertrok onze Apostolisch Vicaris eind Augustus van het vorig jaar naar Nederland, voor een bezoek ad limina in Rome. Het was oorspronkelijk de bedoeling geweest om voor 1 Januari van dit jaar terug te keren, doch ziekte verhinderde dit plan uit te voeren. Mgr. Verriet is nu zodanig hersteld, dat de doktoren Hem toestaan naar zijn eiland terug te keren.**

### GRACE MOORE.

De bij de ramp met de KLM-toestel in Kopenhagen omgekomen Amerikaanse zangeres Grace Moore heeft vooral populariteit gekregen door haar optreden voor de film. In „one night of love" beleefde zij een zegetocht over de wereld. Het was naar aanleiding van deze film, dat zij door verschillende vorsten in Europa werd uitgenodigd. Hoewel haar woonplaats in Amerika was, verbleef Grace Moore sinds Juli 1946 in Europa, waar zij optrad voor de Amerikaanse bezettingstroepen. Aan de Franse Zuidkust, in de omgeving van Cannes en Monaco, was zij een graag geziene figuur, op wie voor het opluisteren van belangrijke gebeurtenissen op verschillend gebied nooit tevergeefs een beroep werd gedaan.

In Februari, zou Grace Moore naar New York terugkeren om in de Metropolitan Opera te zingen, doch zij verbrak dit contract om in de nabijheid van haar echtgenoot, den zanger Valentin Parera, die reeds geruime tijd ziek is, te kunnen blijven. Grace Moore maakte veelvoudig gebruik van het reizen per vliegtuig. Tijdens het afgelopen jaar werd zij nog door den Paus in audiëntie ontvangen. Zij had het voornemen geuit, tot het katholieke geloof over te gaan.



# Wat zal de Kamer denken in 1947?

Wat de Kamer zal denken over Curaçao? De Kamer zal denken over Curaçao, wat de Parlementaire Commissie zal denken over Curaçao. En wat de Parlementaire Commissie denkt over Curaçao? Wel, dat kunnen we U helaas niet mededelen, het was voor de Parlementaire Commissie niet meer mogelijk, om een persconferentie te houden noch ook had men de kans om een perscommuniqué uit te geven.

Dit is echter wel duidelijk de heren wonnen de sympathie van ons allen. Men heeft hard gewerkt men had interesse, geen oppervlakkige, doch een werkelijke interesse, die breed was en goed deed. Interesse was er bij allen. Tien daagjes is té weinig voor Curaçao. De heer Elias, de spotvogel, heeft in de Nederlandse pers reeds opgemerkt, hoe het toch mogelijk zou zijn om Curaçao te leren kennen in tien dagen, hij zelf deed er veel langer over en naar onze bescheiden opinie, is hij er zelf nog niet achter, ook al voerde hij de grote titel van perschef. Hij wist nog niet eens te ontdekken, hoe wij aan onze perschef — dat akelige Duitse woord — nieuws konden mededelen, waar hij zelf nog niet van gehoord had.

Gisteravond had er nog een afscheidsreceptie plaats op Parera, die groots was opgezet, toen Z.Exc. de Gouverneur de plechtigheid met zijn tegenwoordigheid kwam opluisteren speelde de band, die op het tennisveld dat verlicht was, het Wilhelmus. De receptie was iets te vroeg gezet, zodat pas later de drukte kwam, ofschoon vele mensen zo bescheiden waren, om niet te komen, wat toch niet de opzet was van deze afscheidsplechtigheid.

Jammer is het, dat wij moeten vermelden, dat de heer Wagemaker niet met het gezelschap terug kon reizen, hij moest gisterenavond in het St. Elisabethshospitaal worden opgenomen. Ieder stond verstomd over zijn werkkracht. Iemand zo pas in de tropen, hij scheen de vermoeienis niet te voelen, doch heeft misschien wat té veel van zijn krachten gevraagd. We hopen, dat hij na enige dagen medische verzorging het gezelschap na kan reizen.

In New York loopt de Parlementaire Commissie nog de heer Kielstra te ontmoeten, die hun én als oud-Gouverneur van Suriname én als lid van de Caraibische Commissie, voorzitter van de conferentie op Parera enige wenken terug, het nodige van zijn kennis aan de commissie kan mededelen.

De Staten hier hebben geen motie overgereikt zoals in Suriname waar de wonderlijke motie Bos voor de dag kwam, waarin we een klank hoorden van respect voor Nederland waar de Parlementaire Commissie werkelijk debat aan moet zijn.

Vroeger heeft eens van Kol de socialist onze eilanden bezocht hij deed het niet zo vlug en zijn werk neergelegd in verschillende geschriften heeft belangstelling en ook respect verwekt bij de mensen in Holland voor het werk verricht in de West, deze heren nu terugkerend naar Holland zullen ook hun indrukken weergeven, zij zullen ieder voor zich hun ideeën aan de practijk getoetst hebben, zij zullen het waardevolle van hun bezoek zeker onderschrijven, zu'k een bezoek is van hoge waarde, ook al kunnen zij de verschillende problemen niet zo maar op de eerste de beste dag zuiver oplossen.

Wij voor ons vinden het een zegen voor Curaçao, dat in zulk een belangrijke tijd de heer Romme het initiatief nam nu de kamers hebben te spreken over Curaçao op een wijze die belangrijk is voor onze toekomst, om een Parlementaire Commissie te sturen naar Curaçao. We vragen ons alleen af of de regering van haar kant ook misschien nog een speciale vertegenwoordiging zal sturen hoe om te zien hoe hier de toestand is op Curaçao?

We betuigen onze dank aan de Commissie. Het aangename van hun verblijf zal misschien wat verminderd zijn door de veelheid van de voor hen misschien niet te begrijpen problemen, doch het werk dat door hen verzet is moet van nut zijn van Curaçao en door ijverige verdere studie kan het van groot nut zijn van Curaçao, ja zelfs van beslissende betekenis voor Curaçao en dat niet alleen staatkundig, bon biahe.

Later op de avond werd nog het woord gevoerd door den Voorzitter van de commissie Mr. Kropman, die zijn dank uitsprak voor de medewerking op Curaçao ondervonden. Hij werd beantwoord door Zijne Excellentie den Gouverneur, die in een kort woord van zijn respect getuigde voor de commissie.

# Het leger dat thuis komt

Een van de voornaamste punten, welke Generaal Spoor in Nederland is komen bespreken, is de aflossing der troepen in Ned.-Indië.

Het is begrijpelijk, dat de troepen van het K.N.I.L., die voor het overgrote deel reeds van 1942 af in touw zijn, allereerst voor aflossing in aanmerking komen.

Velen van hen hebben de ontberingen van de Japanse krijgsgevangenschap doorstaan en zijn onmiddellijk daarna weer tot een militaire actie geroepen, dikwijls zonder dat zij hun gezin hadden teruggezien. Een groot deel bestaat uit dienstplichtig personeel, dat in Ned.-Indië verblijf hield, doch daar thans niet kan blijven.

Bovendien zijn reeds in 1945 de eerste uit oorlogsvrijwilligers bestaande bataljons van de Koninklijke Landmacht in Ned-Indië aangekomen, zodat ook deze troepen in 1947 twee jaar tropendienst achter de rug zullen hebben.

Al deze troepen hebben hun plicht — en meer dan hun plicht — vervuld in de moeilijkste omstandigheden.

Het Nederlandse volk en de bevolking van Ned.Indië zijn hun veel verschuldigd.

Er zal nu moeten blijken, dat Regering en Volk dit beseffen.

Het is vanzelfsprekend, dat zij, die afgelost zullen worden, verlangend zijn te vernemen, hoe de vele beloften, onmiddellijk na de bevrijding van Nederland gedaan, zullen worden ingelost.

Doch ook zij, die nog in Ned.-Indië moeten blijven en zij, die er nog heen zullen gaan, hebben de grootste belangstelling voor de vast te stellen regelingen. Eens — liefst spoedig — hopen ook zij aan de beurt te zijn voor terugkeer naar Nederland.

Er bestaat in en buiten het leger thans enig scepticisme ten aanzien van hetgeen hun, die terugkomen, te wachten staat.

Dit scepticisme is ontstaan ten dele als gevolg van de droevige

ervaringen van vroegere oudstrijders uit Indië en ten dele omdat er onder het bewind van de vorige regering beloften — wellicht door onbevoegden — zijn gedaan, welke niet zijn nagekomen. Daarbij komt, dat men tot nu nog niets gehoord heeft omtrent een regeling voor hetgeen men, evenals in Engeland na de capitulatie van Duitsland, de „demobilisatie" zou kunnen noemen.

Personeelsbeleid vereist naast deskundigheid, ten aanzien van een nieuw vraagstuk als deze demobilisatie, ook voortvarendheid. Van den Dienst van den Adjudant-Generaal, zowel in Nederland als in Ned.-Indië, welke dienst alle personeelszaken behandelt, wordt thans veel gevraagd.

Voor alles gaat het er echter om: hart voor zijn mensen te hebben, zoals ieder officier moet hebben om zijn taak goed te vervullen.

Reds eerder schrijven wij, dat het te wensen zou zijn, dat bij de sociale zorg voor de militairen officieren zouden worden betrokken, die hebben getoond dit hart voor hun mensen te bezitten. Bij voorkeur zouden dit ten aanzien van de uitvoering van de demobilisatie-regelingen officieren moeten zijn, die zelf in Indië bij de troep zijn geweest en weten, wat er bij dezen omgaat. Zij zouden a.h.w. hun troep moeten vooruitgaan als kwartiermakers in Nederland.

Kwartiermakers in de ruimste zin des woords, vooral in de burger-maatschappij!

Vele maatregelen, welke, evenals bij de repatriëring van burgers, onmiddellijk na aankomst zullen moeten worden getroffen, zullen moeten worden voorbereid.

De belangrijkste zijn echter die, welke daarna tot uitvoering zullen komen, zoals de herplaatsing bij vroegere werkgevers, de herinstallatie in een eigen (eenmans) bedrijf en de herscholing, dan wel de beroepsopleiding van hen, die deze nog niet hadden genoten.

Voor gewonden, zieken en invaliden zullen biezondere maatregelen worden getroffen.

Voorts zal de gelegenheid moeten worden geboden in het leger te blijven.

Een biezondere moeilijkheid is nog, dat de terugkerenden van het K.N.I.L. onder het Ministerievan Overzeese Gebiedsdelen, die van de Koninklijke Landmacht onder het Ministerie van Oorlog ressorteren. Een zoveel mogelijke behandeling zal door nauwe samenwerking van beide Ministeries moeten worden verkregen. Ware het K.N.I. naar laatstgenoemd Ministerie overgegaan, dan zou er één moeilijkheid minder zijn.

De beste regelingen zullen echter niet baten, indien het Nederlandse Volk niet in zijn geheel zijn plicht zou verstaan.

Voor hen, die in Indië zijn en voor hen, die er heen gaan, wordt thans in Nederland veel gedaan.

Zij, die terugkeren in het Vaderland mogen niet worden vergeten. (De Tijd.)

## BLOEMFONTEIN.

De „Bloemfontein" komt iedere dag dichterbij. Het schip zal eerst Suriname aandoen, waar het eerste contingent van boord gaat. Daar ook zal men plechtig de jongens ontvangen, die jaren geleden Suriname verlieten om in Indië de Nederlandse kleuren te gaan verdedigen, naar we menen keren er met de Bloemfontein een 68 man terug. We weten nog niet precies de dag waarop de Bloemfontein aankomt. De nieuwe mannen zullen voornamelijk op Suffisant gelegerd worden. Het is natuurlijk duidelijk, dat ook een groep op Aruba geplaatst wordt. Er komen naar we menen een viertal officieren mee. De schutterij zal nu gaan rusten en dus keert de toestand weer terug van vóór de oorlog, dat Curaçao door rijkstroepen verdedigd wordt. Dit alles natuurlijk in afwachting van de Rijksconferentie waarbij de zorg voor de verdediging van het rijk natuurlijk gelijkelijk verdeeld wordt. We menen dat ook een van de desiderata uit het actieprogramma van de Katholieke partij op Curaçao is, „eigen verdediging". Er zullen verschillende mannen van de schutterij in dienst blijven, hun aanvragen worden behandeld door een daartoe ingestelde commissie.

Het vertrek uit het kamp bij Alkmaar moet plechtig zijn geschied, we hopen dat men deze jongemannen ook een hartelijk ontvangst zal bereiden op Curaçao. Hier is werk niet slechts voor het Militairtehuis met de vereniging St. Christophorus, doch óók voor de burgerij.

Er gingen reeds telegrammen ter verwelkoming naar de „Bloemfontein".

# CURAÇAO

## GRACE LINE

Er werden telegrammen gewisseld tussen de gezagvoerder van de Santa Rosa en Z. Ex. de Gouverneur in verband met het feit, dat dit nieuwe schip vandaag de oude relatie tussen Curaçao en Grace Line weer komt herstellen „samenwerking was er in oorlogstijd, samenwerking nu ook in vredestijd". Ook zond de kamer van koophandel een **felicitatie-telegram.**

## GRACE LINE.

**Receptie afgelast.**

Men verzoekt ons mede te willen delen, dat de receptie voor hedenmiddag uitgeschreven niet door zal kunnen gaan, daar de „Santa Rosa" oponthoud had te La Guayra en pas acht uur op Curaçao zal arriveren. De receptie zal tot op een latere datum verschoven worden.

## JUBILEUM.

De Heer J. van der Ree van Berkel, is a.s. Vrijdag 40 jaar werkzaam als machinist in de Electrische Centrale. Hij is geboren op 3 Mei 1888.

Hij ging in dienst bij de firma S. E. L. Maduro & Sons op 14 Februari 1907, toen de N.V. Nederlands Indische Gas M.y in 1927 de Electriciteitsbedrijf overnam ging de Hr. v.d. Ree over in dienst van die My.

Bij de firma Madru heeft hij den Heer J. Evertsz als directeur gehad, en bij de Gas My. de volgende heren Steynmeyer, Meyer, van Putten, Bosch Reitz en nu staat hij onder den Hr. Tulleners. Onze felicitaties.

## FILM BEZOEK H.K.H. PRINSES JULIANA.

Het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling verzocht ons ook langs deze weg het volgende bekend te maken:

Ter voorbereiding van de feesten ter gelegenheid van de a.s. Heugelijke Gebeurtenis in ons Vorstenhuis zal op Donderdag 13 en Vrijdag 14 Februari, dus **vanavond en morgenavond,** de kleurenfilm van het bezoek van H.K.H. Prinses Juliana aan de Nederlandse Antillen vertoont worden in de examenzaal van voornoemd Departement op het Johannes van Walbeeckplein. De voorstelling **begint om 8.00 uur.**

Belangstellenden zijn van harte welkom en vooral degenen, die deze film nog niet mochten hebben gezien, worden uitgenodigd van deze gelegenheid gebruik te willen maken.

## „VAN SPEYCK" VERTREKT.

Den Haag, — Vrijdag a.s. zal Hr. Ms. kanonneerboot „Van Speyck" uit Amsterdam vertrekken met bestemming West-Indië. Daar zal het schip de „Johan Maurits", die sinds het begin van het vorige jaar in West-Indië vertoeft, aflossen. Vóór het vertrek zal het schip worden geinspecteerd door den commandant der Zeemacht in Nederland, den schout-bij-nacht J. A. Gauw. Zoals bij het vertrek van marineschepen gebruikelijk is, zal de marinekapel de afvaart opluisteren. De „Van Speyck" staat onder commando van luit.-ter-zee eerste klasse B. J. Velderman.

## VIS MET DE VISSEN.

Het is me ter ore gekomen, dat verschillende lezers van het boekje „Vis met de Vissen" geërgerd zijn aan een passage uit het laatste hoofdstuk. En ik moet eerlijk bekennen: Terecht. Het daar geschrevene was door mij anders bedoeld, maar had niet zo mogen worden geschreven. Ik schrok er zelf van. Ik heb de text nog willen veranderen, maar mijn correctie kwam te laat. Het boekje was al gedrukt. Het spijt me zeer. Bij een eventuele herdruk zullen de stotende regels zeker verdwijnen.

**Frans van Venlo.**

# ARUBA

## PROGRAMMA.

Feestelijkheden op Aruba ter viering van de geboorte van een Koninklijke Telg in het Huis van Oranje; Februari 1947.

**Officieel gedeelte, dag van bekendmaking.**

(Indien het bericht komt tussen 6 en 16.30 uur.)

1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het bericht van de geboorte, zullen de kerkklokken luiden, 10 minuten voor een Prins, 5 minuten voor een Prinses.

2. Herauten te paard zullen te Oranjestad op verschillende punten, de Heug'lijke Gebeurtenis bekend maken.

3. Een uur na het klokkenluiden zal de HoogEdelGestrenge Heer Gezaghebber van Aruba, voor het Bestuurskantoor te Oranjestad, officieel den volke kond doen van de Heug'lijke Gebeurtenis.

4. Van alle Gouvernementsgebouwen en vaartuigen, zal de nationale vlag worden uitgehangen.

5. Sportvliegtuigen zullen opstijgen en over het gehele eiland biljetten uitstrooien, waarin de Heug'lijke Gebeurtenis wordt bekend gemaakt.

6. De rest van de dag zal spontaan worden gevierd; het comité verzoekt algemeen de vlaggen uit te steken, de handel om hun zaken te sluiten en het personeel vrij te geven.

7. 's Avonds muziekuitvoering door Harmonie Sint Michiel in de Willem de Zwijgerpark te Oranjestad.

**Indien het bericht na 16.30 uur binnenkomt, zal de officiële bekendmaking de volgende dag om 7 uur plaats hebben en zal die dag als dag van bekendmaking gelden.**

**Dag na de dag van bekendmaking.**

6 uur: Rondgang met luidsprekers door de straten van Oranjestad en San Nicolas.

7 uur: Dankdienst in de R.K. Kerk te Oranjestad. Dankdienst in de R.K. Kerk te San Nicolas.

8 uur: Dankdienst in de Methodistenkerk te San Nicolas. Dankdienst in de Adventistenkerk te San Nicolas. Dankdienst in de Jackson's Church te San Nicolas.

8 uur: Aubade door de schoolkinderen voor het Bestuurskantoor te Oranjestad.

8.45 uur: Militaire Parade te Oranjestad.

9.45 uur: Militaire Parade te San Nicolas.

10 uur: Dankdienst in de Protestantse Kerk te Oranjestad.

10.30 uur: Volksspelen op het terrein tegenover St. Dominicuscollege te Oranjestad.

11 uur: Behendigheidswedstrijd voor automobilisten op het voetbalveld te Oranjestad.

15 uur: Aankomst van Zijne Excellentie den Gouverneur, Dr. P. A. Kasteel, op het vliegveld te Dakota.

15.30 uur: Inspectie van de Padvindsters en Padvinders door Zijne Excellentie den Gouverneur voor het Gezaghebbershuis waarna een mars door de straten van Oranjestad.

16 uur: Openbaar Gehoor te verlenen door Zijne Excellentie den Gouverneur ten Gezaghebbershuize.

19 uur: Fakkeloptocht door de straten van Oranjestad.

20.30 uur: Groots Vuurwerk op de Grote Steiger.

**Indien de Bekendmaking op een Zaterdag plaats heeft, zal dit programma voor Maandag daarop gelden.**

**Feest-Comité.**

Ere-Voorzitter: A. M. Schutte, Gezaghebber a.i. van Aruba; Voorzitter W. F. M. Lampe, Onder-Voorzitter Th. A. J. van Erp; Secretaris Fr. de P. Wever, Penningmeester L. A. S. Lacle, 2e Secretaris J. R. A. Simoons, 2e Penningmeester J. Pauw; leden: R. R. da Costa Gomez, J. M. Godfried Eman, Frère Alfons, W. P. Boerma, W. G. Riko, H. A. Hessling, H. A. Kemmink, H. G. van den Boom, C. R. Arends, L. de Hoop, M. Hoekstra, C. A. Eman, E. D. Fowler, A. J. van der Naaten.

**Algemeen.**

1. Aan alle kinderen op het eiland, die op dezelfde dag worden geboren als de Oranje Telg, zal een aandenken worden geschonken.

2. Gedurende de feestviering zullen de behoeftigen en ouden van dagen in de ziekenhuizen worden onthaald.

3. De kinderen, die mededoen aan de kinderaubade, zullen op school worden getracteerd.

## VOETBAL.

Voorwaarts B (Suriname) volgt het voorbeeld van de oudere zuster, wint glansrijk de competitie in de B-klasse en legt beslag op de beker, uitgeloofd door de Aruba Trading Co.

Gaven wij in het nummer 4921 een overzicht van de gehouden vierlanden wedstrijden om de Viana beker, waaraan Trinidad, Demerara, Jong Holland (Santa Cruz, Aruba) en Suriname deelnamen en waarbij laatst genoemde als ongeslagen kampioene uit deze competitie te voorschijn trad, thans willen wij een overzicht geven van de B-klasse.

Aan deze competitie, waarvoor de Aruba Trading Co. een fraaie beker beschikbaar stelde, namen deel zeven elftallen, t.w. Trinidad B, Demerara B, La Fama B, Voorwaarts B, Grenada, Pirates en Rangers. Deze twee laatste bestaan uit zeer gekleurde elementen, landskinderen en de diverse landslieden, die Aruba's gastvrijheid genieten, het Engels element sterk dominerend in getalsterkte, met als gemene doel voetballen en winnen.

Alle wedstrijden werden gespeeld op het Lago Heights sportterrein onder grote belangstelling, waarbij het schone geslacht niet alleen sterk was vertegenwoordigd, doch ook het meest lawaai schopte, waarbij het niet zelden voorkwam, dat zo'n tengerig hooggehakte schone, boze woorden aan het adres van den armen scheidsrechter uitbraakte, of dat een heavy-weight gerokte toeschouwster boksersallures aannam en supporters van de tegenpartij het voor hun veiligheid beter oordeelden op een eerbiedige afstand van de vuurmonden van zo'n battle-ship te blijven.

Alles bij elkaar genomen hebben de dames haar best gedaan om deze wedstrijden zo interessant mogelijk te maken en de medaille voor kampioen kraker komt zeer zeker toe aan een lid van dit geslacht.

Doch wij dwalen af.

De wedstrijden werden gespeeld in goede harmonie, wat niet zeggen wil dat een speler soms vergat, dat hij op een voetbalveld en niet in een ring stond en de scheidsrechter zich dikwijls genoodzaakt zag voor ongeoorloofd spel te fluiten.

Deze dingen horen soms bij, hebben wij enige supporters horen zeggen, om de zaak een beetje kleur te geven. Hierbij moeten wij niet vergeten, dat het publiek — en dit geldt in biezondere mate voor de dames — veel kan bijdragen om het spel fair te doen spelen.

De jongens hebben zich met hart en ziel aan het spel gegeven en ze mogen terugzien op goed en fors soms te fors gespeelde wedstrijden.

De wedstrijd La Fama — Voorwaarts was beslist de mooiste en spannendste en het feit, dat Voorwaarts gewonnen heeft, betekent niet, dat La Fama de mindere is, integendeel, ze zijn elkaars rivalen en de kleinste vergissing in de verdediging zal steeds noodlottige gevolgen hebben.

Aangezien Voorwaarts de meeste punten behaalde, 11 van de 12, komt haar de beker rechtmatig toe, daarna volgt La Fama met 10, terwijl de andere elftallen met sterk dalende punten uit de strijd te voorschijn traden.

Een woord van dank past hier aan het adres van de Aruba Trading Co., die de fraaie beker beschikbaar stelde; aan de heren scheidsrechters een woord van hulde voor het vervullen van de meest denkbare ondankbare taak en aan Voorwaarts roepen wij toe: „Voorwaarts"!!!!

Door een voor elk normaal mens volkomen onverklaarbare beslissing van de commissie, belast met de regeling van de wedstrijden, zal de beker, eerlijk gewonnen door Voorwaarts, niet aan haar worden gegeven.

Deze beslissing is niet vreemd aan een zekere jaloezie, die elk begrip van sportiviteit volkomen uitsluit.

**Eugene F. Lo.**

# SPORT

## K.S.C.-ELFTAL.

E. Jeandor
F. Mel Melfor J. Maduro
C. de Geus
C. Casiano V. Petronella
Clarisa Sillie Trinidad
R. Semeleer Nicia

Reserve: O. Trinidad, A. Silberio, H. Rosario, L. Nahr.

Zondag as. om 16 uur.

## NIEUW BESTUUR C.A.B.

In de gisteren gehouden vergadering werd tot voorzitter van het nieuw bestuur van de C.A.B. gekozen den heer Kapitein G. K. Fraai.

Tot verdere leden de navolgende personen: A. B. Fraay; J. J. Beaujon; H. de Haseth; G. Statius Muller; H. Prince; D. Henriquez; A. Irausquin; S. Evertsz; R. Rosario en Frater M. Andreas.

# UIT DE PERS

## ALBERT HELMAN ONTSPOORT?

In het „Dagblad van Noord-Limburg" van 20 Jan. jl. komt een rubriek voor „Wat is dat voor een boek?" waarin te lezen staat, dat Albert Helman een bundel verzen heeft uitgegeven met de titel „Ontsporing". Men geeft kort en goed deze recensie: „Deze godslasterlijke bundel is verboden lectuur zonder meer."

# De papiersituatie en het Culturele beleid.

Ook de boekenproductie ondervindt de ernstige gevolgen van de precaire papiersituatie, weshalve de Minister van O.K. en W. een regeling trof waardoor uit de beperkte voorraad een hoogste rendement zal moeten worden verkregen:

„Het Bureau Boekzaken van zijn departement zal voortaan iedere uitgave op de culturele, onderwijskundige of wetenschappelijke waarde testen en daarna over de aangevraagde papiertoewijzing beslissen.

„Zo” — aldus „Trouw” van ... Januari jl. — „worden onder het motto „papierschaarste” de Nederlandse uitgever en het Nederlandse publiek onderworpen aan de cultuurdictatuur van het Bureau Boekzaken van het Departement.”

Het blad herinnert aan het misbruik van ditzelfde systeem in de bezettingstijd en meent hier van dictatuur te kunnen spreken, ook al zal het Bureau Boekzaken onpartijdigheid betrachten.

„Het systeem deugt niet en is daarom onaanvaardbaar. Want het systeem houdt in, dat een ambtelijke instantie van het Departement van Onderwijs gaat beslissen, wat, gezien de papierschaarste, cultureel, onderwijskundig en wetenschappelijk goed voor het Nederlandse volk is om te lezen.”

Dit laatste betekent invloed van de Overheid op de vorming van de publieke opinie en op de geestelijke vorming van het volk.

„Dat is — ook als tijdelijke maatregel — ontoelaatbaar. Op dit punt mag aan ons volk de vrijheid geen dag ontnomen worden. En op dit punt mag de overheid over ons volk geen dag de macht bezitten. Want die komt haar niet toe.”

De papierschaarste is geen dwingende reden, want door de papiertoewijzingen evenredig te besnotten zal de uitgever, die zijn publiek kent, waarbij uit hoofde van onze democratie een zekere mate van gezond verstand en culturele zelfreiniging verondersteld mag worden, zelf kunnen beoordelen hoe het papier besteed moet worden. Mogelijk zullen er dan boeken verschijnen, die door deze of genen overbodig of minderwaardig geacht worden. Maar wie de democratie, wie de geestelijke vrijheid lief heeft, moet dat op de koop toe, moet dat op de koop toe nemen. Want wie aan de overheid het recht toekent om over de gehele lijn te gaan beslissen over de al dan niet overbodigheid, de al dan niet minderwaardigheid van een uitgave, heeft een socialistische cultuurpolitiek, heeft de socialisatie van de beschikkingsmacht over het cultuurleven aanvaard.

Dat nooit!”

**„Papiernood is Cultuurnood — Vrijheid van drukpers in gevaar”**, schreef A. den Doolaard boven zijn artikel gewijd aan deze materie („Het Parool” 25 Januari).

Hij wijst daarin op de gevolgen van de „draconische” maatregelen met betrekking tot de papiertoewijzing voor de boekenproductie, die hij „vierindeling van de litteratuur” noemt.

Ironisch beschrijft hij de mogelijkheden van beoordeling van boeken op de ingezonden „korte inhoud”, waarvoor hij als voorbeelden noemt een „korte inhoud” van Gorters Mei en van de voetreis van Aafjes.

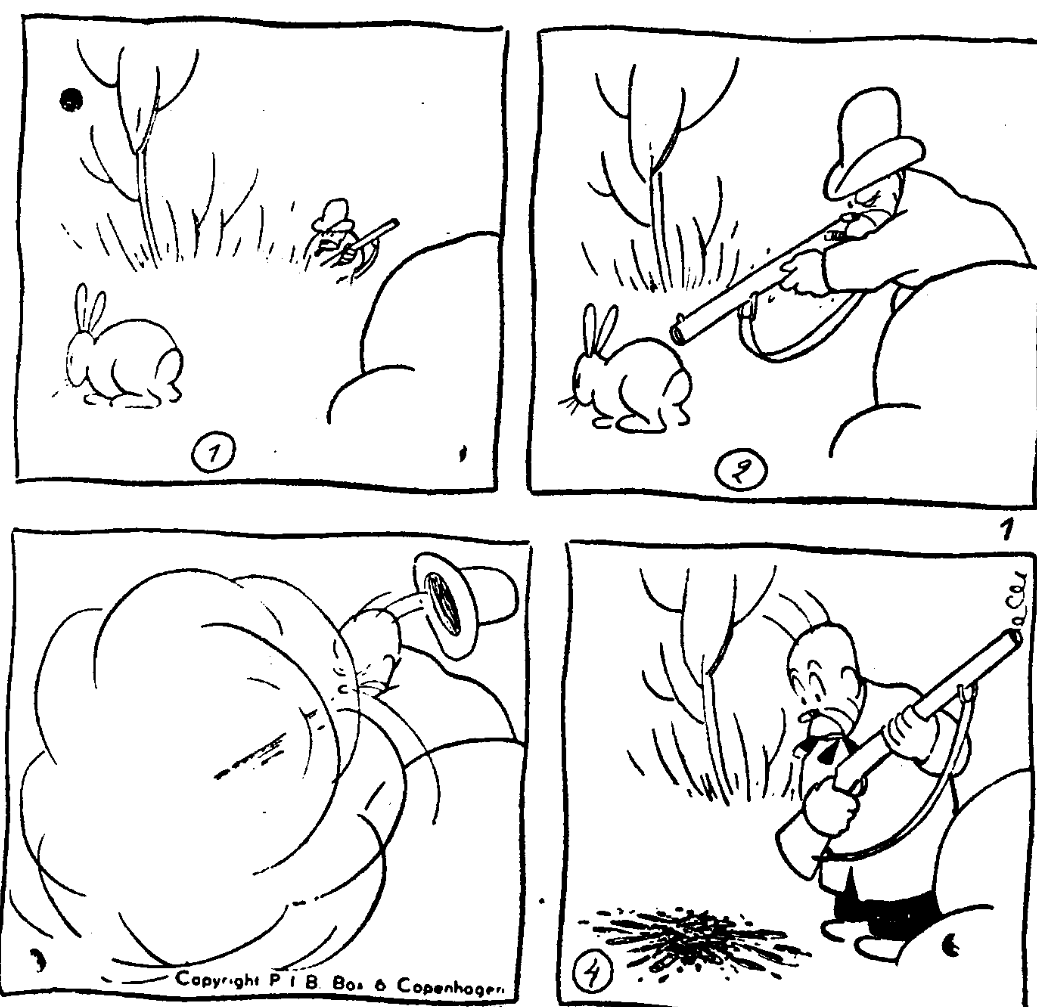
„Maar alle gekheid op een stokje. Het nu voorgeschreven plan is moorddadig voor uitgevers, boekhandelaren, boekenliefhebbers; moorddadig ook voor jonge talenten, en daardoor ook moorddadig voor de litteratuur.

Het Rijksbureau voor Papierverdeling heeft met de beste bedoelingen van de nood een deugd willen maken; maar de kans bestaat, dat men verzeild geraakt in dwang en willekeur, zoals altijd, wanneer grondwettelijke rechten worden aangetast.”

Een comité van actie kan de Vrijheid van Drukpers niet redden. De boekenliefhebbers zullen zelf, door afstand van hun „oude boeken op een zolder”, via de papiermolen tot nieuwe grondstof te verwerken, de redding kunnen brengen.

„Nog eens: de thans aangetaste vrijheid van drukpers bejammeren is doelloos. Democratie is zelfwerkzaamheid. Redt het Vrije Boek door vrijwillige afstand te doen van uw overbodige boeken. Want, anders aanstaande Sinterklaas geen of bijna geen boeken, en in elk geval slechts die boeken, die door goedwillende ambtenaren voor u zijn uitgezocht in volkomen onkunde van uw smaak.”

De vijf jaar lang gestreden gevaarlijke strijd voor het Vrije Woord, moet opnieuw worden gevoerd en dat kan thans niemand te veel zijn. Den Doolaard besluit zijn artikel met de hoop uit te spreken, dat de lezers, de boekhandelaren, de uitgevers en de Nederlandse dag- en weekbladen allen zullen medewerken door het steunen van de door hem gesuggereerde actie.




ADAMSON OP JACHT IN DE CUNUCU VAN CURAÇAO.

## Sociale toestanden op Trinidad

De situatie op het grote eiland in de Caraïbische Zee, Trinidad, vraagt de aandacht. We hoorden de laatste weken van staat van beleg, van onverklaarde branden in de olievelden, van uitbannen van den leider Butler, van overval op gouvernementshuizen. Naar men weet was het in de dertiger jaren ook erg onrustig op Trinidad; toen vielen er bij de stakingsonlusten zelfs doden.

Engeland stuurde een Koninklijke Commissie tot onderzoek van de sociale toestanden. Men maakte een verslag op en nu ongeveer drie jaar werkt er op Trinidad een soort departement voor sociale welvaart.

Tijdens de oorlog kwamen er de Noordamerikanen om er grote basis op te zetten. Het volk liep te hoop, bij de Noordamerikanen was geld te verdienen. De landbouw vond geen werkkrachten meer en sommige bedrijven stonden feitelijk stil, zo o.a. de landbouwwerken van de Benedictijnen op de Mount St. Benedict, waar men voor de oorlog bv. een grote bijenteelt had en men tamelijk veel honing uitvoerde naar Engeland. Men kon geen werkvolk krijgen. Ook waren er klachten, dat gelijk overal een leger in etappe niet medehielp, om het morele peil van het volk op te voeren.

Trinidad is een moeilijk land. Het kent zijn emigraties van de Brits-Indiërs, doch men zal zich de armoede der behuizing herinnenen, die men daar aantreft. Het nieuwe departement begon met, wat men noemde, de sociale welvaart en nu na ongeveer drie jaar arbeid is critiek op de arbeid van dat departement mogelijk en iemand als de heer G. MacEoin, uitgever van de „Port of Spain Gazette”, geeft de volgende analyse:

Voor de instelling van dit departement liet men de gehele zorg over voor sociale welvaart over aan de kerkelijke instellingen. Deze instellingen deden veel werk, richtten instituten op, maakten sociale verenigingen, doch er was bijkans geen hulp van het gouvernement, ja, soms was er zelfs openlijke tegenwerking, daar men meen handelde uit eigen belang. Het nieuwe sociale departement wil nu al die sociale zorg coördineren, men heeft een betrekkelijk groot aantal ambtenaren uit Engeland over laten komen, die goed betaald worden; men maakte schema's; men werkte plannen uit en het volk zou bekeren tot sociale actie is niet geslaagd.

Een grote fout is, dat men wel de medewerking verzoekt van de vroegere arbeiders op sociaal gebied, doch de hulp van het departement voor sociale welvaart is geen hulp, doch **een zich veel te veel indringen.** Men wil benoemen, men wil alles controleren, men wil bevelen geven en daarom hebben verenigingen als „de Padvinderij, het Rode Kruis, ook reeds feestelijk bedankt voor die hulp, die de vrijheid wegneemt. Men wil bezit overnemen voor men helpt. Het gaat om vrij te blijven, en dit wil men des te meer verbeteren, daar men inziet met wat voor louter humanitaire principen het departement van welvaart te werk gaat. De religieuze kracht der kerkgenootschappen is maar iets secundairs. Men is bovendien wel heel afkekerig van deze sociale actie, daar men zich op het heidense standpunt plaatst voor wat betreft de bevolkingspolitiek en het deed biezonder leed te zien, dat men durfde schrijven dat men dit wilde doorvoeren met hulp van de kerken.

Ieder voelt op Trinidad, dat men moet verbeteren, dat men zonder onderscheid en zonder rastegenstelling de hand aan de ploeg moet slaan, doch de houding van dit departement verontrust, zo ook de hoge kerkelijke autoriteiten.

## Van de Vrouw voor de Vrouw

**Onze gesprekken.**

„Hoe zoet en aangenaam een herinnering ook moge zijn, zij heeft vleugels en vliegt tenslotte heen”...... Ja, en tóch blijft de weldoende herinnering aan sommige woorden, eens door deze of gene gesproken, ons heel lang, zelfs levenslang, bij. Hoe zou dát komen? Die woorden waren ongetwijfeld oprecht. Daarin gingen de waarheid en de liefde harmonisch samen.

Spreken is het uiten van ons denken en voelen. De meeste vrouwen weten in een gezelschap een gesprek te voeren. Zij ontwikkelen zich om mede te kunnen praten. Wij behoeven helemaal niet „geleerd” te zijn! Met vrouwelijke tacht komen we heel ver.

Onze gesprekken! Hoe zijn die? Mevrouw Z. en Mejuffrouw N. bv., kunnen uren lang zitten redeneren. Waarover? Als ik u vertel, dat die twee aardige, lieve dames het hebben over deze „gewichtige” quaestie: „Wie is charmanter, Clark Gable of Bing Crosby?”...... voelt u zo iets als





een koude hand op uw hart, is het niet? Dat is de teleurstelling, meen ik. Aangenomen, dat die gesprekken, dat ónze gesprekken schuldeloos zijn: is dat hun enigst verdienste?

Wij, vrouwen, spreken dikwijls in een snelle tempo, alsof we voortdurend medegetrokken worden door de draad van het gesprek. In die duizelende vaart verliest ons gesprek de harmonie van waarheid en liefde...... Meer nog: er is op het ogenblik een drang naar daden, die van zich doet spreken. Die drang uit zich ook in woorden. Een overvloed van holle, klatergoud-achtige woorden, dus.

We zeullen het niet hebben over de dames, die een geniaal gebruik weten te maken van haar tong. Ze kunnen er mede een „campagne” maken om haar arme medemensen te bekladden. Onnadenkendheid? Praatzucht?.. Volgen zij, onbewust, de leer van Voltaire „Lieg en maar op los, er zal altijd wat van blijven hangen”? We weten het niet, er is in elk geval niets lelijkers dan het krenken van iemands eer.

Hebt gij nooit in een gezelschap een vrouw ontmoet, die juist genoeg wist te praten om ánderen een genoegen te doen? Een innig genoegen, alsof die anderen haar zeer aangenaam zijn. Van haar gaat er een stille charme uit. Ze is fijn-vrouwelijk, beschaafd. Ze weet te zwijgen en ze kent de moeilijke kunst van: luisteren! Ze heeft „iets” van de Stille Vrouwe, Maria, die zacht en goed was in Haar spreken, en die toch ook „alles bewaarde in Haar Hart”......

Zovelen genieten van de zonneglanzen van haar woorden. Ze is zich hiervan bewust: „Woorden zijn zaadjes, die men in de harten strooit”......

Hebben we nooit opgemerkt, hoe vaak we het woordje „ik” gebruiken in onze gesprekken? En het liefst ou zijn Engels, ik bedoel met een „hoofdletter”...... Zó intens gaan we in onze kleine belangen op, dat we niet merken hoe we anderen vervelen door telkens weer over ons zelf te praten.

Ben je bitter gestemd? Wrevelig, opstandig? Gevoel je je down? Zwijg dan! Alice Nahon, de bekende Vlaamse dichteres, zegt dat spreken iets verhevens is...... [illegible] zegt ze: „Bidden is niet enkel knielen...... Bidden is de bitt're dingen met een zacht ge-zeg vergoeden!”

Een vrouw kan dat zo goed, omdat ze intuïtief aanvoelt wát ze zeggen moet, wanneer ze zwijgen moet!

Wij kunnen altijd hieraan denken: ons leven is te mooi, te kostbaar om het te vullen met onbenullige gesprekken.






**VERTREK PARLEMENTAIRE COMMISSIE.**

Bij het vertrek van de Parlementaire Commissie hedenmorgen werd de Commissie uitgeleigedaan door:

Luitenant Kolonel Venema, Kapitein van de Laarschot; Luitenant Miedema; namens de K.L.M. de heren Balkom, Helding en Koot, verder nog de heren Corver, Desertine, Da Costa Gomez, Everts en Bloch.








W. E. Wauben

en

J. M. Koot

geven hierbij kennis van hun voorgenomen huwelijk waarvan de voltrekking zal plaats vinden op Zaterdag 15 Februari a. s.

Receptie van 8 - 10 uur n.m.

Adres: Bottelier 14

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnodiging te willen beschouwen. 2-2

# Wat dacht de Kamer in 1935?

Hierbij publiceren wij het Voorlopig Verslag van de Tweede Kamer anno 1935, toen er een „herziening van het reglement op het beleid der Regering in de kolonie Curaçao" was ingediend:

De Commissie van Voorbereiding, in wier handen de ter zijde vermelde wetsontwerpen werden gesteld, heeft aanleiding gevonden tot de mededeling van het navolgende.

**Algemene beschouwingen. Tijdstip van indiening.**

Zeer vele leden wezen er op, dat de indiening van de ontwerpen tot herziening van de West-Indische Regeringsreglementen wel biezonder lang op zich heeft laten wachten. Vooropstellende, dat den tegenwoordigen Minister van Koloniën, gezien de tijd gedurende welken hij aan het bewind is in verband met de veel omvattende taak welke op zijn schouders rust, in dezen persoonlijk geen verwijt kan treffen, meenden deze leden niet te mogen nalaten uiting te geven aan hun ernstige teleurstelling over de zo belangrijke vertraging, welke de behandeling van deze aangelegenheden heeft ondervonden. Naar hun mening komt die lange duur der voorbereiding wel in een zeer eigenaardig licht te staan, nu blijkt, dat de ontwerpen zeer beperkt zijn gehouden en in hoofdzaak dezelfde gedaante hebben als die van de Commissie-Staal, welke reeds in 1923 haar verslag uitbracht. Mede gezien deze omstandigheid, leek hun de veronderstelling niet gewaagd, dat de ongeveer twaalf jaren, gedurende welke deze herziening thans hangende is, niet een periode van onafgebroken arbeid aan de onderhavige ontwerpen hebben uitgemaakt, doch dat een zeer aanzienlijk deel van die tijd is voorbijgegaan zonder dat die ontwerpen ook maar het geringste deel der departementale aandacht genoten. Ook het feit, dat, zonder dat daarvan in de Memorie van Toelichting uitdrukkelijk melding is gemaakt, bij deze voorstellen geen rekening is gehouden met enige zeer belangrijke wijzigingen, tijdens de parlementaire behandeling van de Indische Staatsregeling in het desbetreffende ontwerp gebracht, wijst in die richting.

**Omvang der herziening: aankondiging van nadere wijzigingen.**

Bij verscheidene leden bestond ernstig bezwaar tegen de beperkte omvang dezer herziening. Zij herinnerden aan de grootse verwachtingen, die in de jaren, aan de Grondwetsherziening van 1922 voorafgaande, met betrekking tot de toekening van grotere zelfstandigheid aan de overzeese gebiedsdelen gewekt waren. Was de wijziging der desbetreffende Grondwetsartikelen zelf reeds teleurstellend, wijl die alleen voor het tot stand brengen van een hervorming van het bestaande stelsel de weg opende, doch daaromtrent geen bindende voorschriften gaf, de uitwerking van de nieuwe grondwettelijke bepalingen ten aanzien van Nederlands-Indië bracht bij lange na niet wat velen daarvan gehoopt hadden. En nu na vele jaren eindelijk de gelijksoortige ontwerpen voor Suriname en Curaçao worden aangeboden, blijken deze van nòg geringer betekenis te zijn. Zij bevatten slechts zeer weinig hervormingen van belang, waaronder er dan nog verschillende zijn, die in plaats van een uitbreiding van de autonomie dier gebiedsdelen een beperking daarvan bevatten. Ook in andere opzichten blijft hetgeen thans wordt voorgesteld bij hetgeen voor Nederlands-Indië tot stand kwam ten achter. Vele zeer verouderde bepalingen blijven ongewijzigd. Van een afdoende herziening is dan ook geen sprake.

Vele andere leden verklaarden zich met deze zienswijze niet te kunnen verenigen. Een bespreking van de vraag, in hoever de Grondwetsherziening van 1922, voorzover de overzeese gebiedsdelen betreft, en de op die herziening gebaseerde wijziging van het Regeringsreglement voor Nederlands-Indië aan gerechtvaardigde verwachtingen hebben voldaan, oordeelden zij op dit ogenblik inopportuun. Wel achtten zij hier de gemaakte vergelijking tussen de laatstgenoemde wijziging en die, welke bij de onderhavige ontwerpen wordt voorgesteld, op haar plaats. Zouden zij niet zonder meer de bewering willen onderschrijven, dat deze ontwerpen slechts weinig wijzigingen van belang bevatten, naar hun mening valt inderdaad niet te ontkennen, dat de thans aan de orde zijnde herziening van minder ingrijpende aard is dan de soortgelijke, welke ten aanzien van Nederlands-Indië ten stand kwam. Zij achtten daarvoor echter deugdelijke gronden aanwezig. Enerzijds zagen zij zulk een grond in de ook in de Memorie van Toelichting ter sprake gebrachte omstandigheid, dat de Regeringsreglementen voor de West-Indische gebiedsdelen reeds vóór de meergenoemde Grondwetswijziging in belangrijke mate beantwoordden aan de beginselen, welke in die wijziging zijn vastgelegd. Reeds sedert 1865 hadden die delen van het Rijk, in het biezonder Suriname, op wetgevend gebied een veel grotere zelfstandigheid dan Nederlands-Indië. Zelfs onder de thans voor hen nog geldende Regeringsreglementen genieten zij in sommige opzichten een grotere bewegingsvrijheid dan Nederlands-Indië onder de nieuwe Staatsregeling. Men denke aan de vaststelling van de West-Indische begrotingen, waarvoor slechts in bepaalde gevallen de medewerking van den Nederlandsen wetgever nodig is: aan de bevoegdheid van Suriname en Curaçao, zelfstandig hun in- en uitvoerrechten te wijzigen; aan de benoeming van den Voorzitter der Koloniale Staten van Suriname door den Gouverneur van dat gewest, in tegenstelling met de benoeming van den Voorzitter van de Volksraad, welke door de Kroon geschiedt.

Andererzijds vindt naar de mening der hierbedoelde leden het feit, dat de onderwerpelijke herziening in menig opzicht een beperkter karakter draagt dan die van het Regeringsreglement voor Nederlands-Indië, rechtvaardiging in het verschil in ontwikkelingsgang, dat tussen Oost en West valt waar te nemen. Nederlands-Indië heeft sedert het begin dezer eeuw een intensieve economische ontwikkeling doorgemaakt, welke ingrijpende veranderingen op maatschappelijk en staatkundig gebied ten gevolge moest hebben. De politieke belangstelling ontwaakte daar in brede lagen der bevolking en uitte zich op allerlei wijzen. In West-Indië daarentegen, weder in het biezonder in Suriname, is van zulk een evolutie in de laatste kwart-eeuw geen sprake. Politieke partijen of kiesverenigingen kent men er dan ook niet. In het genoemde gewest nam de bevolking door immigratie toe met een zo groot aantal Aziaten van geringe ontwikkeling, dat dezen thans meer dan de helft van het totale aantal inwoners uitmaken.

Te dezen opzichte bestaat, naar de hier aan het woord zijnde leden opmerkten, ook volkomen overeenstemming met de overwegingen, welke in 1922 tot wijziging van de desbetreffende Grondwetsartikelen hebben geleid. In de toelichting op die wijziging toch zette de Regering uiteen, hoe in het biezonder de ontwikkeling van Nederlands-Indië het nodig maakte, de in de Grondwet met betrekking tot de overzeese delen van het Rijk gestelde regelen te herzien.

Op grond van een en ander waren deze leden van oordeel, dat de Regering terecht, grotendeels op het voetspoor der Commissie-Staal, de herziening der Westindische Regeringsreglementen beperkt heeft tot de wijzigingen, welke in de onderhavige ontwerpen zijn vervat.

Met instemming hadden vele leden geconstateerd, dat, in overeenstemming met het advies der meergenoemde Commissie-Staal, is afgezien van een splitsing van de budgetten der Westindische gebiedsdelen, ten einde langs deze weg voor die gebiedsdelen blijvend sluitende eigen begrotingen te verkrijgen. Deze leden spraken de hoop uit, dat hiermede met het denkbeeld van zulk een splitsing, dat het eerst naar voren kwam in het in 1911 uitgebrachte rapport der Commissie-Bos, voorgoed zal zijn gebroken.

De leden, die een verdergaande herziening gewenst achtten, zagen niet voorbij, dat met betrekking tot Suriname nog enige belangrijke wijzigingen worden aangekondigd; zij hadden echter in een spoedig tot stand komen daarvan, gezien de voorgeschiedenis van de thans in behandeling zijnde ontwerpen weinig vertrouwen.

In dit verband wijdden verscheidene andere leden aan de genoemde aankondiging in het biezonder aandacht, voorzover die een nadere wijziging en aanvulling van de Surinaamse Staatsregeling betreft, welke de strekking heeft het mogelijk te maken dat meer dan tot dusver rekening wordt gehouden met de biezondere rechtsbehoeften van het zeer grote deel der bevolking, dat uit Brits-Indiërs en Javanen bestaat. Van het voornemen der Regering, tot zulk een wijziging en aanvulling over te gaan, hadden deze leden niet zonder bezorgdheid kennis genomen. Zij meenden reeds thans als hun oordeel te moeten uitspreken, dat in dit opzicht grote behoedzaamheid geboden is. Vooreerst wijl, als men eenmaal deze weg opgaat, niet alleen aan de genoemde bevolkingsgroepen, doch ook aan de Bosnegers, Indianen en Chinezen aandacht zal moeten worden gewijd.

Daarnaast omdat het gevaar bestaat, dat op deze wijze wordt gebroken met de reeds vele decenniën ten aanzien van Suriname gevolgde politiek, welke er op gericht is, de verschillende bevolkingsgroepen zoveel mogelijk op te voeden tot één cultuurgemeenschap met de Nederlandse taal en Nederlandse rechtsbedeling: een politiek, bij het voeren waarvan de Overheid gesteund is door Zending en Missie, wier arbeid in belangrijke mate heeft medegewerkt aan het indragen van de Christelijke normen in het volksleven.

Niet ontkennende, dat er plaats is voor zekere regelingen, welke rekening houden met de biezondere rechtsbehoeften der geïmmigreerde Aziaten, meenden deze leden, dat zodanige regelingen zoveel mogelijk een aanvullend karakter behoren te dragen, zodat aanpassing aan de algemeen geldende rechtsbedeling bevorderd wordt, op analoge wijze, als de speciale huwelijkswetgeving voor Aziaten van 1907 (Gouvernementsblad van Suriname, 1908, nr. 2) dat beoogde. Gewaakt moet worden tegen het codificeren van adatrecht der immigranten, waardoor het opnemen hunner nakomelingen in de sfeer der Surinaamse rechtsbedeling bemoeilijkt of zelfs verhinderd zou worden.

Weder andere leden, die niet ontkenden, dat in dit opzicht gevaren aanwezig zijn, meenden toch met nadruk op het belang van het tot stand komen van een regeling als de hierbedoelde, in welke vorm dan ook, te moeten wijzen. Zij konden zich niet verenigen met de zienswijze, dat het ontstaan van één cultuurgemeenschap en één rechtsbedeling moet worden bevorderd. Naar hun mening dient met het eigen wezen en de eigen aard der verschillende bevolkingsgroepen op passende wijze te worden rekening gehouden. Ook deze leden betreurden het, dat, nu na een twaalfjarige voorbereiding een herziening van het Surinaamse Regeringsreglement aan de orde komt, de Regering zich beperkt tot de mededeling, dat een wijziging van deze aard niet lang meer zal kunnen uitblijven. Naar zij meenden, had men mogen verwachten, dat zulk een wijziging bij deze gelegenheid aan het oordeel der Volksvertegenwoordiging ware onderworpen.

Ook de in de Memorie van Toelichting vermelde wijziging van artikel 142 der Surinaamse Staatsregeling, dat een zeer belangrijk deel der bevolking uitsluit van de bescherming, welke de „erkende" kerkgenootschappen genieten, is naar de mening der hier aan het woord zijnde leden een zaak van dusdanig belang, dat zij thans een onderwerp van overleg tussen Regering en Staten-Generaal had behoren uit te maken en niet naar de toekomst had behoren te worden verschoven.

Verscheidene leden, die er aan herinnerden, dat in de Memorie van Toelichting is medegedeeld, dat van de voor de herziening aangenomen grondslag alleen is afgeweken, als biezondere, sprekende redenen er voor pleitten om de gelegenheid tot zuivering, verbetering of aanvulling niet te laten voorbijgaan, betreurden het, dat zodanige afwijking niet heeft plaats gehad in menig geval, waarin een minder juiste of verouderde zegswijze daartoe naar hun mening alleszins aanleiding gaf.

**Verhouding tussen Gouverneur en Opperbestuur.**

Bij vele leden bestond tegen de voorgestelde bepalingen ernstig bezwaar, voorzover die de verhouding tussen Gouverneur en Opperbestuur betreffen.

De in artikel 29 der ontwerpen voorgestelde formulering wijkt sterk af van die, voorkomende in artikel 1, eerste en tweede lid, der Indische Staatsregeling. Afgezien van verschillen van redactionele aard, is het opvallend, dat twee belangrijke bepalingen, welke in de Indische Staatsregeling voorkomen, in de ontwerpen voor Suriname en Curaçao tevergeefs worden gezocht. Vooreerst ontbreken in die ontwerpen de woorden: „en met inachtneming van 's Konings aanwijzingen", welke door aanneming van een amendement-Feber c.s. in artikel 1 der Indische Staatsregeling werden ingevoegd. En verder wordt daarin de slotzin van het tweede lid van het genoemde artikel 1 gemist, luidende: „Hij verstrekt te dier zake aan den Minister van Koloniën alle gewenste inlichtingen". Deze afwijkingen kunnen aanleiding geven tot de opvatting, dat de Gouverneurs van Suriname en Curaçao een grotere zelfstandigheid genieten en minder gebonden zijn dan de Gouverneur-Generaal van Nederlands-Indië. Er bestaat echter in dit opzicht tussen de vertegenwoordigers des Konings in Nederlands-Indië, Suriname en Curaçao geen essentieel verschil. Artikel 60 der Grondwet stelt hen volkomen op één lijn. Op grond daarvan is het gewenst, dat de verhouding van die vertegenwoordigers tot het Opperbestuur in de Staatsregelingen van de drie overzeese gebiedsdelen een zoveel mogelijk gelijkluidende omschrijving vindt.

Doch ook afgezien van de wenselijkheid van uniformiteit op dit gebied, achtten de hierbedoelde leden de opneming van de door hen genoemde bepalingen, in het biezonder die van de eerstvermelde, in artikel 29 der onderhavige ontwerpen noodzakelijk, omdat alleen op die wijze een juiste omschrijving van de verhouding tussen Landvoogd en Opperbestuur wordt verkregen.

Op bladzijde 7 der Memorie van Toelichting zegt de Regering, de inhoud van het nieuwe artikel 29 besprekend: „Het in de Grondwet uitdrukkelijk geconstateerd Opperbestuur des Konings, de politieke verantwoordelijkheid van den Minister van Koloniën, ook ten opzichte van het bestuursbeleid in de West, en de aansprakelijkheid van het Moederland voor tekorten in de huishouding van deze gewesten bevatten reeds zovele ongeschreven — en trouwens slechts gebrekkig te beschrijven — aansporingen voor den Gouverneur tot zelfbeperking in de oefening van zijn gezag, dat het niet nodig schijnt nog iets toe te voegen aan de inhoud van dat artikel, waarin wordt vastgelegd, dat de Gouverneur het algemeen bestuur voert namens en tevens als vertegenwoordiger van den Koning en voor zijn doen en laten aan den Koning verantwoording schuldig is, terwijl hem bovendien wordt voorgehouden zich ook overigens te gedragen naar de voorschriften der Staatsregeling". Het had niet nagelaten verwondering te wekken, dat hier slechts in het algemeen wordt verklaard, dat het niet nodig schijnt nog iets aan de inhoud van artikel 29 toe te voegen, en dat niet de bovenvermelde punten van verschil met de Indische Staatsregeling met name zijn genoemd en toegelicht. Welke de reden daarvan echter ook moge zijn, de door de Regering in de boven geciteerde passage gegeven motivering achtten de leden hier aan het woord, volkomen ondeugdelijk. Het gedane beroep op de Grondwet mist betekenis, omdat het in die wet voorkomende begrip Opperbestuur zwevende is gehouden en daaraan derhalve juist in de Staatsregelingen der overzeese gewesten inhoud behoort te worden gegeven. De verwijzing naar de politieke verantwoordelijkheid van den Minister van Koloniën heeft al evenmin enige waarde. Immers deze verantwoordelijkheid kan geen enkele invloed op de verhouding tussen Opperbestuur en Landvoogd hebben. Integendeel wordt de omvang dier ministeriële verantwoordelijkheid door de bevoegdheid van de Kroon bepaald. En ten slotte brengt de financiële aansprakelijkheid van het moederland voor tekorte in de gewestelijke huishoudingen slechts een geringe — naar veler oordeel al te geringe — beslissende invloed op het algemeen beleid met zich.

Aan een meer gepreciseerde omschrijving van de verhouding tussen Opperbestuur en Landvoogd achtten de leden, die deze beschouwingen hielden, te meer behoefte aanwezig, wijl de — door hen niet aanvaardbaar geachte — wijziging van het gestelde in artikel 22, onder d, der West-Indische Regeringsreglementen, in het biezonder in het licht der daarop gegeven toelichting, in deze tot verkeerde gevolgtrekkingen aanleiding zou kunnen geven. „De aanvulling van het bepaalde onder letter d van artikel 22" — aldus § 21 der Memorie van Toelichting — „is een uitvloeisel van het nieuwe artikel 60 der Grondwet, waarbij de bestuursbevoegdheden des Konings ten opzichte van de overzeese gewesten beperkt zijn tot de zodanige, welke Hem uitdrukkelijk bij de Grondwet of bij een andere wet zijn opgedragen, zodat de Gouverneur alleen strafbaar kan zijn, wanneer hij nalatig is uitvoering te geven aan Koninklijke beschikkingen, welke met inachtneming van die voorwaarden zijn genomen". De hier gegeven interpretatie van artikel 60 der Grondwet konden de hierbedoelde leden allerminst als juist erkennen. Naar hun mening is de constructie, waarop het genoemde artikel 60 is gebaseerd, deze, dat de Koning de hem met betrekking tot de overzeese gewesten toekomende besturende bevoegdheden in het algemeen niet zelf oefent, doch door tussenkomst van een Landvoogd, aan wien hij leiding geeft. Gaat men van deze constructie uit, dan geeft het tweede lid van het artikel niet een beperking van het bestuur des Konings, doch integendeel een beperking van het bestuur, door den Landvoogd in naam des Konings geoefend, tot die bevoegdheden, welke niet voor rechtstreekse oefening door den Koning gereserveerd. „De leiding van het gehele bestuur bij den Koning, die Zich daarbij in gevallen, waarin Hem niet een rechtstreekse beslissing is voorbehouden, doet vertegenwoordigen door een aan Hem verantwoordelijken Gouverneur", aldus luidt naar het oordeel der hier aan het woord zijnde leden de juiste interpretatie van de eerste twee leden van artikel 60 der Grondwet. Bij deze interpretatie alleen kan ook de ministeriële verantwoordelijkheid voor alle doen en laten van den Landvoogd volledig tot haar recht komen.

Verscheidene andere leden, die in het algemeen instemden met de zienswijze, dat op het stuk van de verhouding tussen het Opperbestuur en de Landvoogden in de overzeese gewesten zoveel mogelijk uniformiteit in de Staatsregelingen dier gebiedsdelen behoort te bestaan, konden zich intussen niet aansluiten bij het verlangen, dat in artikel 29 der Surinaamse en Curaçaose Staatsregeling de woorden „en met inachtneming van 's Koningsaanwijzingen" zullen worden opgenomen. Evenals zij dat met betrekking tot de Indische Staatsregeling hadden gedaan, achtten zij ook hier een toevoeging van deze aard overbodig en ongewenst. Overbodig oordeelden zij haar, wijl ook zonder deze toevoeging de Landvoogden krachtens het gestelde in artikel 22 onder, d, der Surinaamse en Curaçaos Staatsregelingen gehouden zullen zijn de aanwijzingen des Konings in acht te nemen. Immers volgens de genoemde bepaling zal de Gouverneur ook verplicht zijn gevolg te geven aan „Koninklijke besluiten en beschikkingen, geen wettelijke regelingen zijnde, welke door den Koning zijn uitgevaardigd met inachtneming van de bepalingen der Grondwet, en waarvan hem de uitvoering door den Minister van Koloniën is opgedragen." Ongewenst werd van deze zijde de hierbedoelde toevoeging geacht, wijl daarom, mede in verband met de wordingsgeschiedenis van het tweede lid van artikel 1 der Indische Staatsregeling, een beperking van de zelfstandigheid van den Gouverneur zou kunnen worden afgeleid, welke niet strookt met de geest der Grondwetsherziening van 1922, welke juist ten doel had, wetgeving en bestuur zoveel mogelijk naar in de overzeese gewesten zelf gevestigde organen te verleggen.

De eerder aan het woord zijnde leden stelden hiertegenover, dat in de geciteerde passage juist, door de daarin voorkomende woorden „welke door den Koning zijn uitgevaardigd met inachtneming van de bepalingen der Grondwet", de door hen bedoelde aanwijzingen als middel om het algemeen beleid te voeren zijn uitgeschakeld.

Opgemerkt werd nog, dat de uitdrukking „voor zijn doen en laten verantwoordelijk aan den Koning", welke in het besproken artikel 29 voorkomt en welke ontleend is aan artikel 21 der tegenwoordige West Indische Regeringsreglementen, minder juist de bedoeling weergeeft dan de omschrijving „wegens de oefening van zijn ambt verantwoordelijk aan den Koning", welke de Indische Staatsregeling kent. Gevraagd werd, of er bezwaar bestaat, hier de laatstgenoemde uitdrukking over te nemen.













**WIJSHEID VAN DE KEUKENPRINSES.**

Week-menu.

**Donderdag.** Tomatensoep. Varkenscarbonaadjes met kool. Gekookte aardappelen. Gepaneerde appelmoes in de oven.

**Vrijdag.** Bloemkoolschotel met kaas. Gekookte moten kabeljauw met botersaus. Gekookte aardappelen. Worteltjes. Fruit toe.

**Zaterdag.** Gehakt met rode kool. Gekookte aardappelen. Griesmeel met rozijnen.

**Zondag.** Biefstuk met gebakken aardappelen, Stoofperen en snijbonen. Rijsttaart.

**Maandag.** Jachtschotel van vleesresten met puree. Sperciebonen. Gepofte appelen in oven, eventueel koud te geven met wat schenkroom.

**Dinsdag.** Lamsvlees met witte bonen. Kleine aardappeltjes in het vet. Gestoofd fruit met

**Woensdag.** Koud lamsvlees met sla. Gekookte aard. Chocoladevla.

**Bloemkool met kaas.** Hiervan is een voedzame schotel te reiden, geschikt om Vrijdag zelfstandig gerecht vooraf te ven.